

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imhalledf Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Ph.d.

Appell Nru: 4061/2022

Il-Pulizja

Vs

Etienne Ciantar

Illum 13 ta' Frar 2025

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, **Etienne Ciantar** detenur tal-karta tal-identita Maltija **577482M**, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fix-xhur ta' Marzu u Gunju 2022 gewwa l-gzejjer Maltin:

1. Naqas li jaghti lil Christina Caruana u/jew lil uliedu s-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulata f'kuntratt bhala manteniment ghaliha u/jew uliedha u dana fi zmien hmistax (15)-il jum minn dak il-jum li fih, skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt kellha tithallas dik is-somma.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ta' nhar is-6 ta' Mejju, 2024, wara li sernghet il-provi u wara li rat l-artikoli 7(2), 12 u 338(z) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, għaddiet in gudikat lill-appellant u sabitu hati tal-imputazzjoni dedotta kontri u kkundannatu għal piena ta' gimgħa detenzjoni.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant John Borg, preżentat fir-registru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar it-23 ta' Mejju, 2024, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex joghġobha tirriforma s-sentenza appellata u dana billi;

- Tikkonferma s-sentenza tal-Ewwel Onorabbli Qorti in kwantu sabitu hati tal-imputazzjoni dedotta kontra tiegħu, tikkalibra l-piena kominata għal wahda iktar ekwa u ġusta għall-kaz odjern.

L-aggravji huma ċari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

A. Dwar il-Piena Kominata

A.1. II-Mezzi Finanzjarji tal-Appellant

Fl-ewwel lok u għall-evitar ta' kwalsiasi malintiz, l-appellant huwa konxju mill-fatt li fuq skorta ta' guriprudenza kopjuża in materja, ubdil fil-mezzi finanzjarji ta' min huwa obligat iħallas il-manteniment ma tiggustifikax in-nuqqas tiegħu li jognora tali obbligu. Di fatti, bl-ebda mod l-appellant ma qiegħed iqajjem id-difiża ta' ad impossibilia nemo tentetur izda sejjer biss igib a konjuzzjoni ta' dina l-Onorabbli Qorti numru ta' fatturi li fl-umli fehma tiegħu għandhom jimmilitaw favur il-kominar ta' piena iktar miti.

In primis, l-appellant jagħmel accenn għal dak ritenut mill-Qorti tal-Appell Kriminali' fis-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija v. John Debono' deċiża nhar is-27 ta' April 2012, fejn ingħad illi:

"il-fatt li persuna tisfa bla xogħol ma jiskuzahix mill-obbligu tagħha li rwettaq id-digriet tas-Sekond' Awla tal-Qorti Civili... Ir-rimedju li għandu u li kellu jichu l-appellant kien li jadixxi tempestivament u fi żmien utli lill-Qorti Civili kompetenti biex din, wara li tichu konjizzjoni tal-provi, tipprovi billi se mai timmodifika l-ordni tal-manteniment." [sottolinejar tal-appellant]

L-appellant ma hux qed jikkontesta' li l-pagament mertu tal-imputazzjoni de quo ma sarx. Xejn affattu. Jingħad pero' li fiz-żmien li huwa ntrabat, tramite d-digriet tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni Familja) li jhallas ir-retta alimentari de quo, il-qagħda finanzjarja tal-appellant ma baqghetx iżjed sostenibbli.

F'dan l-isfond, l-appellant jagħmel referenza wkoll għal dak deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet Il-Pulizija v. Publius Said fejn gie ritenut illi:

"L-iskop tal-legislatur meta introduċa din il-kontravvenzjoni fil- Kodici Kriminali fl-1983 kien li ssir pressjoni fuq id-debituri rikalcitranti sabiex jonoraw l-obbligi tagħhom u mhux biss biex timpunixxi l-ksur tal-ordnijiet, digrieti, jew sentenzi tal-Qorti, ordnijiet illi għandhom dejjem jigu osservati skrupolozament, jew il-ksur ta' stipulazzjonijiet kontrattwali bejn il-konjugi."

Jekk għall-grazzja tal-argument u għall-grazzja tal-argument biss dina l-Onorabbli Qorti jghogobha tikkonferma is-sentenza appellata fl-intier tagħha u kwindi l-appellant jispicca inkarċerat, tkun il-parte-civile stess li tigi pprivata milli tirċievi l-manteniment u għalhekk l-iskop originali ta' din id-disposizzjoni legali certament ma jkunx qieghed jintlahaq.

Di piu, fis-sentenza fl-ismijiet *Il-Pulizija v. Anthony Azzopardi*', deċiża nhar is- 26 ta' Settembru 2011 mill-Qorti tal-Appell Kriminali' gie ritenut li in vista ta' dak deċiż fis-sentenza *Il-Pulizija v. Publius Said*', il-Qorti rriformat is-sentenza appellata, rrevokata in kwantu kkundannat lill-appellant ghal xahar prigunerija u minflok kkundannatu ghall-hlas ta' ammenda fl-ammont ta' €58.23, liema somma tigi kkonvertita f'hamest (5) ijiem detenzjoni jekk ma tithallasx minnufih.

Fl-ahhar nett, ghandha wkoll ssir referenza ghas-sentenza ***Il-Pulizija v. Jonathan Attard***' datata 26 ta' Mejju 2016, fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali' iddecidiet illi:

"... ghalkemm l-ewwel Qorti gustament ghaddiet sabiex tinfliggi piena karcerarja, madanakollu minhabba li l-appellant qiegħed thallas dak dovut minnu huwa bil-wisq evidenti illi jekk l-appellant jispiċċa inkarcerat u għalhekk mingħajr introjtu, l-parti leża ser tigi ipprivata milli tircievi l-manteniment lilha dovut u għalhekk is-sanzjonijiet tal- ligi ma tkunux qed jilhqu l-effett mixtieq. Għalhekk indubbjament f'dan il-każ hemm lok għal temperament fil-piena."

Għalhekk, fid-dawl tal-premess kollu, l-appellant jemmen bis-shih li piena karcerja ma hix wahda idoneja fic-cirkostanzi stante li b'dan il-mod il-qagħda finanzjarja tiegħu ser tkompli taggrava ruhha bil-konsegwenza li l-parte-civile ser iddum izjed ma tithallas.

A.2. Ir-Reat Kontinwat

L-appellant, kontestwalment ma' dan l-umli rikors ta' appell, qiegħed jipprezenta wkoll tliet (3) rikorsi ta' appell ohra li kollha kemm huma jikkoncernaw il-ksur tal-istess kontravvenzjoni ossia dik kontemplata fl-artikoli 338(z) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta'

Malta b'dana illi l-uniku differenza hija d-data meta l-appellant kkommetta tali kontravvenzjoni.

Di fatti, filwaqt li l-appell odjern limitatament jikkonċerna xahar specifiku tas-sena 2023, il-bqija tal-kawża li lkoll kemm huma gew decizi mill-Ewwel Onorabbli Qorti fl-istess jum kontestwalment ma' din il-kawża, rispettivament jikkonċernaw ksur tal-artikolu 338(z) għal xi xhur differenti.

Minkejja li tali reati jikkonċernaw il-ksur tal-istess disposizzjoni tal-ligi f'diversi xhur differenti, il-Prosekuzzjoni iddeċidiet li tistitwixxi erba' (4) kawżi separati fil-konfront tal-appellant u dana minflok sempliciment inkorporat l-infrazzjonijiet kollha fkawża wahda u dana bil-konsegwenza li pprekludietu mill-benefiċċju tal-artikolu 18 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta li testwalment jistipula:

"18. Meta d-diversi atti magħmulin mill-hati, ukoll jekk fi żminijiet differenti, ikunu jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi, u jkunu gew magħmula b'riżoluzzjoni wahda, dawn l-atti jitqiesu bhala reat wiehed, imsejjah reat kontinwat, iżda l-piena tista' tizdied minn grad sa żewġ gradi."

Fid-dawl tas-suespost, l-appellant jagħmel referenza għal dak deċiż mill-Qorti tal-Appell Kriminali' nhar it-3 ta' Novembru 1995 fil-kawża fl-ismijiet **'Il-Pulizija v. Joseph Galea'** fejn il-Qorti rriteniet illi:

"...jekk il-Prosekuzzjoni ma tkunx ikkontemplat id-diversi infrazzjonijiet bhala reat kontinwat u gabithom kollha fl-istess kawża bhala reat kontinwat, il-Qorti necessarjament trid taghti sentenza separata f'kull każ ossia għal kull infrazzjoni jew għall-infrazzjonijiet migjuba f'dik il-kawża. Jista' jagħti l-każ li l-prosekuzzjoni jkollha d dubbji tagħha jekk hemmx ir

"risoluzzjoni wahda" kkontemplata fl- artikolu 18. Jista' jaghti l-kaz ukoll li l-prosekuzzjoni f'dan il-kaz, il- Pulizija Eżekuttiva, tkun agixxiet tempestivament u mal-ewwel infrazzjoni ressqet lil dak li jkun; f'dan il-kaz wiehed ma jistax jippretendi li l-Pulizija għandha toqghod tistenna biex tara jekk il- persuna li tkun ma tikkommettix reat ichor in forza tar-risoluzzjoni wahda li tkun precedentement iffurmat biex b'hekk fl-ahhar tressqu akkuzat bl-infrazzjonijiet kollha bhala reat kontinwat. Mill-banda l- ohra l-Pulizija m'għandhiex tispezzetta d-diversi atti fdiversi kawżi."
(sottolinear tal-appellant).

Għalkemm l-appellant jifhem u japprezza li dina l-Onorabbli Qorti qua Qorti tal-Appell m'għandhiex is-setgha li tordna li l-erba' (4) proċessi u/jew sentenzi già mogħtija jigu inkorporati fi proċess jew f' sentenza wahda, madanakollu, fuq skorta ta' tagħlim gurisprudenzjali in materja, f' cirkostanzi fejn il-gudikant jidhurlu li diversi infrazzjonijiet f'kawżi separati kellhom jigu maqghuda mill-Prosekuzzjoni u konsegwentament trattati bhala reat kontinwat f'kawża unika, il-Qorti għandha tiehu dan in konsiderazzjoni ai fini ta' kalibrar tal-piena.

Di fatti, fis-sentenza supra citata, ossia dik fl-ismijiet **'Il-Pulizija v. Joseph Galea'**, il-Qorti tal-Appell Kriminali saħhget illi:

"L-uniku rimedju li tipprospetta l-ligi hu li jekk il-Qorti (li tista' tkun anke l-Qorti ta' Prim' Istanza) tara li d-diversi infrazzjonijiet f'kawżi separati kellhom jigu ttrattati bhala reat kontinwat f'kawża wahda, il-Qorti għandha timmodera u tadeqwa l-piena għac-cirkostanzi."

F'dan l-isfond, l-appellant ma jistax ma jagħmilx ukoll referenza għas-sentenza deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-31 ta' Lulju 2009 fl-ismijiet **'Il-Pulizija v. Carmelo Innorcia'**, fejn il-Qorti, rinfaccjata b'sitwazzjoni simili, wara li rat li kien iktar xieraq li kieku l-appellant f'dawk il-proċeduri tressaq f'kawża wahda fuq reati li huwa kkommetta fuq medda ta' xahrejn, ddeċidiet bil-mod segwenti:

"Fil-każ odjern din il-Qorti hi tal-fehma li kien ikun opportun li l-appellant jitrešaq Pkawża wahda fuq ir-reati ta' Settembru kif ukoll daww ta' Ottubru u għalhekk huwa għust li jkun hemm ftit moderazzjoni fil-piena..

Tiddeċiedi billi tilqa' l-appell, tirriforma s-sentenza appellata, tirrevokaha in kwantu kkundannat lill-appellant għal prigionerija għal perijodu ta' erba' snin u minflok tikkundannah għal prigionerija għal perijodu ta' tliet snin u tliet xhur u tikkonfermaha fil-bqija." [sottolinejar tal-appellant].

Kwindi, stante li dan l-appell flimkien mat-tlieta (3) l-oħra li ser jigu ntavolati miegħu jikkonċernaw ksur tal-istess kontravvenzjoni fuq medda xhur differenti, kif ukoll fid-dawl tal-fatt li l-appellant gie arbitrarjament prekluz mill-Prosekuzzjoni milli jibbenefika minn dak dispost fl-artikolu 18 tal-Kap. 9 tal- Liġijiet ta' Malta, hija l-umli fehma tiegħu li l-piena fuqu nflitta għandha tiġi varjata sabiex tirrifletti ċ-ċirkostanzi li jsawwru l-każ odjern.

Semgħet il-partijiet waqt is-seduta tas-16 ta' Jannar 2025.

Ikkunsidrat:

Illi l-appellant jillanja s-sentenza appellata b'diversi gramai inkluz li l-piena erogata mill-ewwel Qorti hija wahda eccessiva u jressaq diversi ragunijiet għala kellha tingħata piena aktar miti;

Illi tajjeb li jkun osservat *in primis* illi l-ewwel Qorti kkominat piena li hija fil-parametri għar-reat li dwaru l-imputat instab hati u kif kostantement deciz minn din il-Qorti, ma huwiex normali li tkun disturbata d-diskrezzjoni ezercitata mill-ewwel Qorti fil-

kominazzjoni tal-piena sakemm ma jkun hemm x'juri li din kellha tkun anqas jew aktar minn dik erogata. Irid jinghad, izda, illi f'kawzi ta' mertu konsimili, l-ghan tal-legislatur ikun milhuq meta l-imputat jottepera ruhu mal-ordni tal-Qorti jew mal-obbligu kontrattwali tieghu li jhallas dak il-manteniment li hu intiz ghall-ghixien tal-ulied jew tal-parti civile. U f'dan ir-rigward ta' spiss issir eccezzjoni u hekk ser isir f'dawn.

Illi fil-proceduri li nstemghu quddiem din l-Onorabbli Qorti u appuntu nhar is-16 ta' Jannar 2025 l-parte civile u cioe Christina Ciantar iddikjarat li rceviet l-flus dovut lilha bhala manteniment in konnessjonui ma' din il-kawza u m'ghandhiex aktar pretensjoni fil-konfront tal-appellant fir-rigward din il-kawza.

Hija haga tajba li ntlahaq arrangament bejn il-partijiet dwar il-manteniment li kien dovut u fiċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ kif żviluppaw din il-Qorti tara li piena ta' detenzjoni ma tiswa xejn lil hadd, la lis-soċjeta' li sentenza restrittiva tal -liberta għaliha dejjem okkażżjoni ta' swied il-qalb, la lill-amministrazzjoni tal-ġustizzja, li ma ghandha xejn x'tigwadanja iżjed darba li l-ordni tal-Qorti giet issa esegwita, la jista' jkollha xi effetti riformatur in kwantu li s-sitwazzjoni ta' bejn l-appellant u martu giet rizolta f'din il-kawza, u ċertament anqas ma hi indikata bhala mezz ta' deterrent generali peress li tali piena tista' sservi biss sabiex iġġarraf mill-ġdid l-ftehim milquh bejn il-partijiet.

B'dana kollu, l-Qorti ma hix bi hsiebha tinkoraġixxi l-ghemil tal-appellant billi min ikun fil-pożizzjoni tieghu jahseb li jkun jista' jinjora l-ordni tal-Qorti u jonqos mill-obbligi tieghu tal-hlas ta' manteniment bl isperanza li eventwalment il-vertenzi bejnu u martu jigu rizolti bonarjamentwaqt li fil frattemp martu u uliedu jibqghu bla hlas ta' manteniment.

Ghalhekk, filwaqt li din il -Qorti ser thassar il-piena ta' detenzjoni imposta mill-ewwel Qorti sejra timponi piena pekunjarja bhala wahda l-aktar indikata għaċ-ċirkostanzi waqt li tiehu kon tukoll tal- fatt li kull nuqqas ta'pagament ta' rata ta'manteniment jikkostitwixxi reat separate u fil-każ odjern jirrizulta li kien hemm mhux anqas minn tlett nuqqasjiet ta'pagamenti

Issa minkejja li mill-fedina penali tieghu l-appellant ma jistghax jitqies li huwa *a first time offender*, dik il- parti tas-sentenza erogabbli l-piena timmerita li tkun varjata u dan b'eccezzjoni għall-principju mghoddi in rassenja li din il-Qorti ma tbiddilx il-piena imposta mill-ewwel qorti jekk taqa' fil-parametri tal-ligi .

Għall-motivi premezzati l-Qorti tilqa' l-appell tal-appellant Etienne Ciantar billi thassar is-sentenza appellata fejn kkundannat lill istess appellant xahar detenzjoni u minflok tikkundannah għall-hlas ta'ammenda komplessiva fl-ammont ta' hamsa u sebghin euro (€75) u tikkonfermha fil-bqija.

Il-Qorti tordna lill appellant Etienne Ciantar jhallas l ammenda imposta fuqu b'din is-sentenza ratealment bir rata ta' hamsa u ghoxrin euro (€25) fix-xahar, bl-ewwel rata pagabbli llum, b'dan li fin-nuqqas ta' pagament anki ta' rata mensili wahda l-ammont kollu li jkun għadu dovut isir pagabbli minnufih.

Dr Consuelo Scerri Herrera

Imhallef

Maria Grech

Deputat Registratur